

บทที่ 2

วิวัฒนาการความเป็นมาและแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นคนต่างด้าว

ในอดีตที่ผ่านมาหากจะกล่าวถึงครูต่างด้าวในประเทศไทยถึงจะมีประวัติศาสตร์ที่ไม่ยาวนานเป็นนักแต่ก็เป็นช่วงระยะ หากเทียบกับประเทศอื่นแล้ว เมื่อย้อนกลับไปในอดีตในยุคนั้นกำเนิดขึ้นมาจากความจำเป็นทั้งสิ้น นับตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2475 ทั้งนี้เกิดจากปัจจัยภายนอกคือ การถูกคุกคามโดยอิทธิพลจากตะวันตกและปัจจัยภายในประเทศเป็นสำคัญ จึงต้องมีการศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยคณะมิชชันนารีอเมริกันซึ่งวางตัวเป็น “ครู” เสมือนเป็นครูต่างชาติกลุ่มแรก ได้เข้ามาเผยแพร่และได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประการสำคัญและประโยชน์ของภาษาอังกฤษคือหนทางนำไปสู่ความรู้วิชาการของประเทศตะวันตก เพื่อให้ประเทศไทยรักษาเอกราชไว้ได้ และต่อมาได้มีการว่าจ้างครูจากฝรั่งเศสมาถวายการสอนให้แก่ราชโอรส และราชธิดาในราชสำนัก ภายหลังได้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นและถือเป็นโรงเรียนเอกชนเป็นแห่งแรก

ความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือ การเปิดตลาดด้านการศึกษา โดยเฉพาะ โรงเรียนนานาชาติซึ่งถือเป็นความจำเป็นทางการศึกษาที่จะต้องจัดขึ้นให้กับบุตรหลานชาวต่างชาติที่พำนักทำงานอยู่ในประเทศไทย ดังนั้นเมื่อปี พ.ศ.2500 จึงเกิดโรงเรียนนานาชาติแห่งแรก คือ โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ (Internation School Bangkok: ISB) โดยเริ่มจากการพัฒนาจากศูนย์การเรียนรู้เด็กเล็กของสถานทูตอเมริกันบุตรหลานของทูตานุทูตต่างประเทศ กระทั่งมีการขยายและกลายมาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ในปัจจุบัน ในปี พ.ศ.2506 ได้มีมติคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้นมีความเห็นควรเปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้นการที่ครูอาจารย์ชาวต่างชาติหลังไหลเดินทางเข้ามาสอนให้ความรู้ในประเทศไทยตามโรงเรียนหรือสถาบันต่างๆ เป็นผลมาจากนโยบายจากการเปิดตลาดด้านการศึกษาของไทย ที่เล็งเห็นว่าการศึกษานานาชาติจะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศ

1. วิวัฒนาการการประกอบวิชาชีพครูในยุโรป

วิวัฒนาการในด้านต่างๆ ล้วนมีจุดกำเนิดหรือพื้นฐานร่วมกัน สืบเนื่องมาจากอารยธรรมสมัยโบราณ คือ อารยธรรมกรีก-โรมัน และคริสต์ศาสนาวิทยาการของกรีก-โรมัน (ประมาณ 800 ปีก่อนคริสตกาล ค.ศ.476) จัดเป็นพื้นฐานทางวิชาการที่สร้างความเจริญทางด้านวัตถุให้กับยุโรปในสมัยกรีก-โรมัน มีบันทึกในเรื่องการศึกษาทางวิชาการและวิชาพลศึกษา (พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, 2523, หน้า 31)

หลังจากอาณาจักรโรมันล่มสลาย นักประวัติศาสตร์ต่างเรียกยุคดังกล่าวว่าเป็นยุคมืด (ค.ศ.476 คริสตศตวรรษที่ 11) คือในช่วงระยะเวลาดังกล่าวถึงยุคกลางเป็นยุคที่ศาสนาอำนาจเหนือทุกสถาบันในยุโรป ศาสนจักรมุ่งที่จะให้ความรู้แก่นักบวชเพื่อจะออกไปปกครองประชาชนสำหรับพวกชนชั้นสูงในแต่ละประเทศต่างตั้งโรงเรียนขึ้นในวังหรือที่บ้านของตนเอง แล้วเชิญนักบวชที่ได้รับการศึกษามาให้การศึกษาแก่บุตรหลาน ศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อความคิดและขนบธรรมเนียมประเพณีของชนชั้นสูง และมีอิทธิพลต่อสังคมในประเทศต่างๆ ของทางด้านยุโรปเป็นระยะเวลายาวนาน

ช่วงที่สงครามครูเสดเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกแต่คริสต์ศตวรรษที่ 11 ถือเป็นการทำสงครามศาสนาระหว่างศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามเพื่อแย่งชิงดินแดนศักดิ์สิทธิ์ (นครเยรูซาเล็ม) ความยิ่งใหญ่ของศาสนาที่เข้าครอบงำทุกชนชั้นในสังคม ความศรัทธาทำให้สังคมยินยอมพลีชีพโดยศาสนจักรได้ทำการอบรมและให้การศึกษาแก่นักบวชตามลัทธิวีรคติ เพื่อธำรงไว้ซึ่งเกียรติแห่งคริสต์ศาสนา โดยให้มีความเชื่อในเรื่องที่หวังผลในภพหน้า ในทางกลับกันผลของสงครามศาสนาทำให้เกิดมีการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (คริสต์ศตวรรษที่ 14-16) ในระยะหลังสถาบันศาสนาเริ่มถูกวิพากษ์วิจารณ์ และกลายมาเป็นยุคแห่งการปฏิรูปศาสนาในศตวรรษต่อมา ใน ค.ศ.1517 ได้เกิดนิกายโปรเตสแตนต์ขึ้นมา ศาสนาก็กลับมาเป็นประเด็นที่สำคัญในสังคมอีกครั้ง โดยนักบวชได้เผยแพร่ความเชื่อตามลัทธิที่ศรัทธาทำให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์และเริ่มจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานแก่ประชาชน ยุคนี้มีการสอนวิทยาการของกรีก-โรมันเกิดขึ้นแล้ว เน้นการสอนในหลักสูตรแบบใหม่และพัฒนา โดยเน้นทางด้านการเรียนวิทยาศาสตร์เข้าไป องค์กรที่สถาบันศาสนาก็ยังคงมีอิทธิพลควบคุมอยู่ต่อไป

สมมุติฐานดังกล่าวเป็นที่น่าสังเกตว่าขั้นตอนแห่งการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนซึ่งเป็นการจัดการศึกษาหลักสูตร และแนวคิดนั้นเกิดมาจากอิทธิพลของนักปราชญ์ซึ่งล้วน

มาจากสามัญชนที่ได้รับการศึกษาแสดงความคิดผ่านงานเขียนที่ได้รับการเผยแพร่จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเวลาต่อมา

2. ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครูของคนต่างด้าว

การจัดการศึกษาของรัฐในทุกยุคทุกสมัย รัฐมีเจตนารมณ์ที่จะให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งในระยะแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้มีคณะมิชชันนารีจากประเทศตะวันตก นิกายคาทอลิกจากฝรั่งเศสได้เข้ามาเผยแพร่ศาสนาและมีบทบาทในด้านการจัดการศึกษาของไทยมาตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ แม้จะมีการหยุดชะงักไปบ้าง เนื่องจากภาวะสงคราม แต่พอในสมัยรัชการที่ 3 ได้มีมิชชันนารีนิกายโปรเตสแตนต์ ซึ่งเป็นชาวอเมริกัน ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และเป็นพวกที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนของไทยในช่วงระยะนี้เด่นชัดกว่าพวกมิชชันนารีฝรั่งเศส นิกายโรมันคาทอลิก เพราะว่ามีมิชชันนารีชาวอเมริกันมิได้มุ่งหน้าที่จะสอนศาสนาเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถนำเอาความรู้ ความคิด และวิทยาการแผนใหม่ของชาวตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ในหมู่คนไทยด้วย

คณะมิชชันนารีชาวอเมริกัน ได้ดำเนินการสร้างโรงเรียนเอกชนที่มีลักษณะเป็นโรงเรียนสมัยใหม่ มีหลักสูตร และตารางเวลาเรียนที่แน่นอน มีการสอบเลื่อนชั้น และนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสอนใหม่ๆ มาเผยแพร่ และได้ตั้งโรงเรียนทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ซึ่งเป็นการจัดตั้งด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัว

และในอดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันการศึกษาที่ผ่านมามีพระมหากษัตริย์ไทยทรงให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเป็นอย่างมากในทุกยุคทุกสมัยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดให้มีการสอนหนังสือแก่ประชาชนทั่วไปที่โรงทาน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก่อนพระองค์จะเสด็จขึ้นครองราชย์ก็ทรงสนใจศึกษาภาษาและวิทยาการจากตะวันตก หลังจากที่พระองค์ขึ้นครองราชย์แล้วก็ทรงตั้งโรงเรียนแบบตะวันตกเพื่อการศึกษาแก่พระบรมวงศานุวงศ์และสตรีในพระบรมมหาราชวังในปี พ.ศ.2411 โดยมีวัตถุประสงค์ให้อ่านออกเขียนได้เพื่อเข้ารับราชการ และให้เรียนภาษาอังกฤษ กับครูต่างชาติเพื่อเป็นบันไดขั้นแรกในการศึกษาวิทยาการจากโลกตะวันตก ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้ประเทศไทยมีผู้รู้เท่าทันและเป็นการ

ป้องกันการขยายอำนาจของจักรวรรดินิยมตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 4 และ รัชกาลที่ 5 การไปศึกษาต่อยังต่างประเทศนี้กลายเป็นธรรมเนียมของชนชั้นสูงมาจนปัจจุบัน

2.1 ก่อนเข้ามาของอิทธิพลของชาติตะวันตก

ในประวัติศาสตร์ของไทยในทุกช่วงก่อนที่อิทธิพลภายนอกจะเผยแพร่เข้ามา ประเทศไทยเพิ่งทำการปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5 ให้เป็นไปอย่างชาติตะวันตก ซึ่งก็มีการถ่ายทอดความรู้ที่มีลักษณะเฉพาะจนกลายเป็นวัฒนธรรมของชาติที่ผูกพันกับสถาบันศาสนามายาวนาน มาจนถึงปัจจุบัน

2.1.1 สมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.1893-2310)

ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช การเข้ามาของคณะมิชชันนารีจากประเทศตะวันตก นิกายคาทอลิกจากฝรั่งเศสได้เข้ามาเผยแพร่ศาสนาและมีบทบาทในด้านการจัดการศึกษา ในด้านการเรียนการสอนของไทย แม้จะหยุดชะงักไปบ้าง เนื่องจากภาวะสงครามซึ่งสอดคล้องกับเอกสารของชาวต่างชาติในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเช่น ลาลูแบร์ (La Loubere) ราชทูตฝรั่งเศส ที่เข้ามายังสำนักสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในปี พ.ศ.2230-2231 ได้บันทึกไว้

2.1.2 สมัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2325-2394)

การศึกษาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นก่อนที่อิทธิพลจากชาติตะวันตกจะเข้ามาสมัยอยุธยาไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เห็นได้จากบันทึกของสังฆราชปีลเลอกัว (Jean Baptiste Pallegaux) กล่าวถึงชีวิตชาวไทยในตอนต้นสมัยรัตนโกสินทร์โดยบิดามารดาจะส่งบุตรของตนไปเป็นลูกศิษย์วัดเพื่อเรียนอ่านและเขียนกับพระสงฆ์ นักบวชชาวโปรตุเกส เจ้าอาวาสวัดคอนเซ็ปชัน สามเสน เข้ามาในประเทศไทยในปี พ.ศ.2373 สมัยรัชกาลที่ 3

2.2 หลังจากการเข้ามาของอิทธิพลของชาติตะวันตก

2.2.1 สมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2367-2394)

ในปี พ.ศ.2371 ศาสนาจารย์ คาร์ล กุสตาฟ สังกัดสมาคมมิชชันนารีเนเธอร์แลนด์ (Netherlands Missionary Society) และศาสนาจารย์ จากอบ ทอมลิน สังกัดสมาคมมิชชันนารีลอนดอน (London Missionary Society) ได้เดินทางเข้ามายังประเทศไทย เพื่อเผยแพร่คริสต์ศาสนา แก่ชาวจีนอพยพในกรุงเทพมหานคร หลังจากนั้นก็มีมิชชันนารีอเมริกันจากหลายๆ องค์กรต่างเดินทางเข้ามาในประเทศไทยโดยมีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกันคือการเผยแพร่ศาสนาแก่ชาวจีนในกรุงเทพมหานคร และออกสู่หัวเมืองในภูมิภาคในเวลาต่อมา

ถึงแม้องค์กรทั้งสองจะไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องการชักจูงคนไทยให้เข้ารับ แต่อย่างไรก็ตามคณะมิชชันนารีอเมริกันซึ่งวางตัวเป็น “ครู” เสมือนเป็นครูต่างชาติกลุ่มแรก ก็ได้นำ วิทยาการและวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยมากมาย โดยมีได้มุ่งที่จะสอนแต่ ศาสนาเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงได้นำเอาความรู้ ความคิด เข้ามาเผยแพร่ในหมู่คนไทยด้วย เช่น หมอบรัดเลย์ (Dr.Dan Beach Bradley) เป็นผู้เผยแพร่วิชาการแพทย์แผนใหม่ การผดุงครรภ์ วิธีการ ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ และการหนังสือพิมพ์ หมอเฮาส์ (Dr.Samuel Reynolds House) ซึ่งได้ เป็นผู้เผยแพร่วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาสุขวิทยาอนามัย หมอชandler (Chandler) เป็นผู้เผยแพร่ วิชาวิศวกรรมและการทำปฏิทิน เป็นต้น ตามบันทึกของนายแพทย์บรัดเลย์ ซึ่งเข้ามาทำงานใน ประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ.2378-2416

ต่อมาคณะมิชชันนารีชาวอเมริกัน ได้ดำเนินการสร้างโรงเรียนเอกชนที่มีลักษณะ เป็นโรงเรียนสมัยใหม่ มีหลักสูตร และตารางเวลาเรียนที่แน่นอน มีการสอบเลื่อนชั้น และได้นำเอา เทคโนโลยีเกี่ยวกับการสอนใหม่ๆ มาเผยแพร่ และได้ตั้งโรงเรียนทั้งในกรุงเทพมหานคร และ ต่างจังหวัด ซึ่งในระยะแรกได้จัดตั้งโรงเรียนเรียกว่า “โรงเรียนสามเณร” ซึ่งเป็นการจัดตั้งขึ้นด้วย ทุนทรัพย์ส่วนตัว การจัดศึกษาในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นการใช้วิธีการจ้างให้เรียนฟรี โดยได้มีการ รวบรวมเด็กเร่ร่อน เด็กข้างถนน เด็กยากจนและเด็กกำพร้าเข้ามาเรียน จะเห็นได้ว่าจุดเริ่มต้นของ โรงเรียนเอกชนคือเริ่มที่เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะทรงสมณเพศพระองค์สนพระทัย ศึกษาสรรพวิชาการต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะวิทยาการของชาติตะวันตก ทรงตั้งโรงพิมพ์ ภาษาไทยของคนไทยเป็นแห่งแรกที่วัดบวรนิเวศฯ เพื่อพิมพ์คำสอนในพระพุทธศาสนาและหนังสือ ราชการ นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงศึกษาภาษาต่างประเทศ คือภาษาอังกฤษจากศาสนาจารย์เจสซี เคลสเวน มิชชันนารีอเมริกันที่วัดบวรนิเวศฯ และนอกจากนั้นก็ยังมีเจ้านายและขุนนางหลายคน ที่ สนใจเล่าเรียนศึกษาภาษาและวิทยาการจากประเทศตะวันตกจากมิชชันนารี จนมีความรู้ ความสามารถในแขนงวิชาการต่างๆ

2.2.2 สมัยรัชการที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2398-2411)

จากการที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ โดยพระองค์ทรงมี พื้นฐานความรู้ทางภาษาและวิทยาการจากชาติตะวันตกเป็นอย่างดีจากการได้รับการถ่ายทอด การศึกษาตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงสมณเพศ อีกทั้งยังทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา ภาษาต่างประเทศ ซึ่งพระองค์ทรงเข้าพระทัยว่าการศึกษาภาษาต่างประเทศจะเป็นด่านแรกที่จะ เข้าถึงวิทยาการต่างๆ ของชาติตะวันตก และในรัชกาลของพระองค์ได้ทรงริเริ่มจัดการศึกษาแบบ ระบบโรงเรียนสมัยใหม่ขึ้น อันเป็นรากฐานให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวปฏิรูป

การศึกษาในเวลาต่อมา นั่นคือทรงตั้งโรงเรียนขึ้นในพระบรมมหาราชวังโดยจ้างครูต่างประเทศ คือนางบริดเลย์ ให้เข้ามาสอนภาษาอังกฤษแก่สตรีในวัง และเจ้านางแอนนา เลียวโนแวนส์ สตรีชาวอังกฤษจากสิงคโปร์มาเป็นครูถวายการสอนภาษาอังกฤษ แก่พระเจ้าลูกเธอในพระบรมมหาราชวัง (จามจุรี จามเมือง และคณะ, 2537, หน้า 63)

นอกจากจะเกิดมีการจัดตั้งโรงเรียนแบบตะวันตกโดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ในพ.ศ.2395 นางบริดเลย์ ครูสอนภาษาอังกฤษ และนางมัตตูน ก็ต่างได้จัดตั้งโรงเรียนเพื่อสอนเด็กชายขึ้นที่ ตำบลวัดแจ้ง นอกจากนั้นยังมีคณะมิชชันนารี ก็ได้ตั้งโรงเรียนแบบใหม่ขึ้นในต่างจังหวัดด้วย

จะเห็นได้ว่าในสมัยรัชกาลที่ 4 สังกมไทยกำลังเปลี่ยนไปหลังจากได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตก โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาของชนชั้นสูงที่มีการตื่นตัวและเรียนทางด้านวิทยาการและภาษาจากชาติตะวันตกมากขึ้นซึ่งเห็นถึงความจำเป็น โรงเรียนแบบตะวันตกเกิดขึ้นพร้อมกับการมาของครูฝรั่งที่เข้ามาสอนในพระบรมมหาราชวังและมิชชันนารีที่เปิดโรงเรียนสอนลูกสามัญชนหรือลูกชาวบ้าน

ดังนั้นการเรียนตามแบบวัฒนธรรมไทยจึงมีความแตกต่างจากการเรียนในระบบโรงเรียนของชาติตะวันตก ตรงที่โรงเรียนชาติตะวันตกเป็นระบบที่มีครูอาชีพสอนเด็กในสถานที่สาธารณะที่จัดไว้เพื่อการเรียนการสอน และสอนนักเรียนคราวละมากๆ มีแผนการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ซึ่งหมายถึงหลักสูตรและตารางสอนตลอดจนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็ก ซึ่งริเริ่มในรัชการที่ 4 และได้มีการขยายการเรียนการสอนเข้าสู่สังคมไทยในเวลาต่อมา

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นคนต่างด้าว

ในสมัยก่อน การศึกษานานาชาติเป็นสิ่งที่ไกลเกินเอื้อมสำหรับคนส่วนใหญ่ แต่ขณะนี้ในโลกปัจจุบันที่เสมือนไร้พรมแดน ประตูกการศึกษาได้เปิดกว้างมากขึ้น การศึกษานานาชาติได้กลายเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศผ่านอินเทอร์เน็ต การเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ การที่สถาบันการศึกษาของต่างประเทศมาเปิดสอนในประเทศไทย และการที่ครู อาจารย์ชาวต่างชาติเดินทางมาสอน ให้ความรู้ถึงในประเทศไทย ทั้งนี้เป็นผลจากนโยบายการเปิดตลาดด้านการศึกษาของไทย ที่เล็งเห็นว่าการศึกษานานาชาติจะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศ

3.1 แนวคิดที่ว่าทำไมโรงเรียนนานาชาติจึงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีจำนวนเพิ่มขึ้น

กว่า 13 ปี มาแล้วที่โรงเรียนนานาชาติได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการได้ในประเทศไทย ในช่วงแรกนั้นการเปิดรับนักเรียนจำกัดอยู่แต่เฉพาะบุตร-ธิดาของชาวต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทยและบุตร-ธิดาของข้าราชการไทยที่ศึกษาในต่างประเทศเมื่อกลับมาประเทศไทยแล้ว เข้าศึกษาต่อในระบบการศึกษาไทยไม่ได้เพราะระบบแตกต่างกันจึงต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ต่อมารัฐบาลในสมัยนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ.2534 ได้ทำการกำหนดนโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ ประกอบกับมีแรงจูงใจที่ภาครัฐกิจการศึกษาให้ผลคุ้มค่าในระยะยาวจึงทำให้นักลงทุนไทยและต่างประเทศเข้ามาลงทุนในธุรกิจโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ในปี พ.ศ.2546 มีการอนุมัติให้จัดตั้งถึง 18 แห่ง และขณะนี้ก็มีโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยแล้ว มากถึง 88 โรงเรียนทั่วประเทศ แบ่งเป็นส่วนกลาง 64 แห่ง และส่วนภูมิภาค 24 แห่ง

ปัจจุบันโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยกำลังเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนเปิดสถานศึกษามากขึ้น พร้อมทั้งแก้ไขกฎระเบียบการจัดตั้งสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการที่มีความรู้ทางการเงินดี ก็มีความประสงค์ต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งให้ความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศมากกว่าโรงเรียนในระบบการศึกษาของไทย เพื่อที่จะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต ประกอบกับประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมต่างๆ ส่งผลให้มีการติดต่อกับต่างประเทศมากยิ่งขึ้น รวมถึงนักลงทุนชาวต่างประเทศเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยมากขึ้นเช่นกัน และบางส่วนได้นำครอบครัวมาด้วย ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องมีสถานศึกษานานาชาติในระดับสากลเพื่อที่จะได้รองรับบุตรหลานของชาวต่างชาติดังกล่าวเหล่านั้น จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้มีนักธุรกิจให้ความสนใจที่จะลงทุนเปิดโรงเรียนนานาชาติ โดยเฉพาะนักพัฒนาที่ดินหรือธุรกิจในด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การป้องกันการส่งบุตรหลานไปเรียนต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้มีตัวเลือกในการเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ

3.2 แนวคิดที่ว่าผู้ปกครองคิดอย่างไรที่ส่งลูกไปเรียนในต่างประเทศซึ่งต้องใช้เงินมาก เพียงได้ภาษา

หากจะกล่าวไปแล้วในปัจจุบันผู้ที่นิยมที่ส่งลูกหลานไปเรียนนั้นส่วนมากจะเป็นผู้ปกครองที่มีฐานะทางการเงินดี และเป็นที่นิยมที่จะส่งลูกเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติมากขึ้น เนื่องจากมีปัจจัยที่ต้องการให้บุตรหลานได้มีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ การปฏิบัติงานในอนาคต ขณะเดียวกันก็เป็นการยกระดับฐานะทางสังคมให้สูงขึ้นด้วย นอกเหนือสิ่งอื่นใดเหตุผลสำคัญคือการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกและในการเลือกโรงเรียนให้กับลูกนั้น ผู้ปกครองจะพิจารณาอย่างรอบคอบว่าโรงเรียนนั้นๆ ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสถาบันใดหรือไม่ และมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ตลอดจนครูอาจารย์ที่สอนนั้นมีคุณภาพหรือมีมาตรฐานทางด้านการศึกษาหรือไม่

3.3 แนวคิดที่ว่าในช่วงเศรษฐกิจค่าเงินบาทตกต่ำต้องใช้จ่ายเป็นสองเท่าตัว ให้กับการศึกษาของลูก

เมื่อครั้งวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ.2540 และอาจถือได้ว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่รุนแรงมากที่สุดนับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าสู่ยุคการบริหารเศรษฐกิจสมัยใหม่ มีผลกระทบที่กว้างขวางไปเกือบทุกวงการ ทุกตลาด ทุกภาคส่วนของประเทศไทย และทุกชนชั้น หรือที่เรียกว่ายุคเศรษฐกิจฟองสบู่แตก โดยมีสาเหตุมาจากประเทศไทยเริ่มเปิดเสรีทางการเงิน การจัดตั้งธุรกรรมทางการเงิน (Bank International Banking Facility: BIBF) โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นจุดศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค คือทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลาง นำเงินต่างประเทศไปปล่อยกู้ต่อให้กับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคที่ต้องการเงินแล้วคิดค่าหัวคิว จุดผิดพลาดที่ทำให้เกิดปัญหาคือการนำเงินมาปล่อยกันเองภายในประเทศแทนที่จะเอาไปปล่อยกู้ต่างประเทศ ด้วยเหตุผลของนักค้าเกร็งกำไร ก็คือดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศอยู่ที่ระดับ 12-15 เปอร์เซ็นต์ หรือ 17 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ต่างประเทศอัตราดอกเบี้ย 3-5 เปอร์เซ็นต์ บวกกับในช่วงวิกฤตก่อนปี พ.ศ.2540 เงินบาทถูกผูกติดกับดอลลาร์อยู่ที่ประมาณ 25 บาทต่อ 1 ดอลลาร์ เพราะฉะนั้นนักค้าเงินทั้งหลาย ธนาคาร ไฟแนนซ์ คาดไม่ถึงว่าค่าเงินบาทจะอ่อนตัวจนทำให้ภาระหนี้ท่วมทั้งต้นทั้งดอก เงินตราต่างประเทศไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ทำให้ค่าเงินจาก 25 บาท เป็น 40 บาท เท่าตัวเนื่องจากค่าเงินบาทผันผวน และส่งผลกระทบต่อผู้ปกครองที่ส่งลูกหลานไปเรียนยังต่างประเทศเป็นอย่างมาก

เมื่อมีการเปิดเสรีธุรกิจ โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย จึงเป็นทางเลือกของผู้ปกครองที่จะให้บุตรหลานมาเรียนในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในปัจจัยหลายด้านของผู้ปกครองในขณะนั้น

3.4 แนวคิดที่ว่าผู้ปกครองคิดอย่างไรกับการเรียนโรงเรียนนานาชาติในประเทศ

การศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างคนให้มีโอกาส คุณภาพ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผู้ปกครองไทยจำนวนไม่น้อยจึงยอมลงทุนส่งบุตรหลานไปศึกษาต่างประเทศ แม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงมากก็ตาม

จากกระแสความนิยมหรือความเชื่อมั่นในมาตรฐานการศึกษาที่สูงกว่ามาตรฐานของการศึกษาในประเทศ ส่งผลให้ในแต่ละปีประเทศไทยต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนด้วยเหตุนี้ภาครัฐมีความคิดที่จะสงวนเงินตราไม่ให้ไหลออกนอกประเทศ และยังสามารถที่จะนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาได้อีกด้วย โดยผลักดันให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยที่ได้มาตรฐานสูงในระดับที่จะเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องนับแต่มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 19 ก.พ. พ.ศ.2534 ในสมัยนายอานันท์ ปันยารชุน อนุญาตให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นเป็นรายๆ ไป ภายใต้หลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นอกจากนี้ภาครัฐได้ยกเลิกระเบียบนโยบายต่างๆ เช่น ยกเลิกการควบคุมการกำหนดค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมต่างๆ และอนุญาตให้บุตรหลานคนไทยสามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติได้แต่ไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนนักเรียนที่รับทั้งหมด อนุญาตให้ครูต่างชาติสอนในโรงเรียนนานาชาติได้ ซึ่งทำให้ผู้ปกครองเห็นชอบกับนโยบายของรัฐบาลเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญของภาษา ทั้งได้รับความสะดวกและประโยชน์สูงสุด และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียเป็นจำนวนมาก และที่สำคัญในระบบสถาบันครอบครัวได้อยู่ดูแลใกล้ชิดกับครอบครัว